

ראובן שמעון ובנימין

ראובן ושמעון הלא הם ידידי שמעון לב ואני, אורה ראובן. ומי הוא בנימין?

ראובן ושמעון מייצגים שני בני שיח שזהותם אינה ייחודית, כמו פלוני אלמוני. אבל ייחודיות אחת דווקא כן מתקיימת בצמד השמות ראובן/שמעון. הם יהודים. ישראלים. הדיאלוג שלי עם שמעון לב נפתח כפי שמספרת המיתולוגיה המקומית, כמו הדיאלוג של כל שני ישראלים שנפגשים. התחלנו לברר מי מכרינו המשותפים, חפרנו בעברנו, הרחקנו עד אבותינו ושאלנו על עתידות ילדינו. כך כמו כל שניים מכאן, דברנו בנו. ספרנו את המתים וצילמנו את החיים.

אומר מרטין בובר (מתוך יסודותיו של הבין אנושי):

"הנה ראובן כפי שהוא רוצה להיראות בעיני שמעון, ושמעון כפי שהוא רוצה להיראות בעיני ראובן; ראובן כפי שהוא נראה באמת לשמעון, שבדרך כלל אינה זהה עם הדמות הרצויה לשמעון ולהיפך; הוסף לכך את ראובן כפי שהוא נראה בעיני עצמו ואת שמעון כפי שנראה בעיני עצמו, ולאחרונה ראובן על רמ"ח ושס"ה שלו, ושמעון על רמ"ח ושס"ה שלו. שני יצורים חיים ושש דמויות מדומות, קהל רפאים ממש, המעורבים תכופות בשיחת השניים!"

לשמעון לב ולי יש קהל רפאים משלנו, המוטמע בישויותינו הבובריאניות. לתערוכה הזו הבאנו את קהל הרפאים שאופף את הדיאלוג המתמשך בינינו, רפאים מן העבר ורפאים של העתיד.

צילומי ילדים שנעשים כיום בעיקר על ידי הוריהם, המצוידים במכשירים הדיגיטליים הזמינים בכל רגע נתון, מספקים כמויות עצומות של חומר ויזואלי. לא עוד תמונה אחת כמזכרת של "שלום כיתה א" אלא סרט תמונות אינסופי, שאינו נע. אני נעה בעקבות צילומי הילדים במשחק ותנועה, בהיותם לבד או בחבורות. רציתי ללכוד משפע הדימויים את מחוות הגוף שהזדקרו לעיני, מחוות של דחפים ויצרים ראשוניים, המניעים אותנו בכל גיל, במחול או אלימות, בתוקפנות ובסקרנות.

דימיתי אותם בנופי הארץ הקשה המחכה להם, שאני מצלמת בהיותי בדרכים, תחת מכבש המורשת. היתה זו הדמייה קשה ביותר בעיני רוחי, וחיפשתי דרך להפקה וביצוע של דמיונות רפאים אלה, שתרחיק אותם ממני, מכאן, מעכשיו, וממך הרואה את העבודות. בהשראת צילומי הילדים ציירתי בפחם על נייר, וסרקתי ציורים אלו. בסריקה הפכו גרגרי הפחם

לכתמים וקווים, ומרקמי הנייר נראו כשתי וערב של אריגים. בעט הדיגיטלי חיברתי בין הצילומים לציורים, פעם הציור מתקרב אל הצילום ופעם הצילום עושה צעד אל הציור, עד שהם כה קרובים זה אל זה, עד שהם נטמעים זה בזה. בדימויים החדשים שנוצרו, משקל שווה לעקבות הציור ולעקבות הצילום. בחרתי בהדפסה אחורית על פרספקס שקוף, במטרה להעניק עוד עומק, עוד כמה מילימטרים של הרחקה.

אורה ראובן, ינואר 2013

ראובן שמעון ובנימין

Houses are not haunted. We are haunted, and regardless of the architecture with which we surround ourselves, our ghosts stay with us until we ourselves are ghosts

DEAN KOONTZ, Velocity

ראובן ושמעון הם הארכיטיפים של הדיאלוג בין שתי דמויות דמיוניות לכאורה, אך קיימות היכן שהוא. השימוש בשמותיהם אינו מתייחס בהכרח לדמויות ספציפיות, אך אלו דמויות אישיות באותה מידה.

אורה ראובן - רומזת בעבודותיה אל העתיד - והחשש מאותו עתיד, ואילו אני - שמעון - רומז בעבודותיי אל העבר הרודף והמלווה אותנו. הדיאלוג שנוצר במהלך העבודה על תערוכה זו הדגיש את העיסוק האינטנסיבי בעבר המשפחתי והאישי שהוצג על ידי במספר תערוכות.

ביוני 2012 הוזמנתי לשהות אמן מטעם האקדמיה לאמנות בווינה, במסגרת פרויקט מיוחד העוסק בהתמודדות עם העבר ההיסטורי האישי, הלאומי והמשוכתב באוסטריה. במסגרת הפרויקט עסקתי בחיפוש בארכיונים ובצילום אתרים הקשורים לביוגרפיה של אבי, שנולד בווינה ב- 1922 ונאלץ לעזוב אותה עם משפחתו ב- 1934 לברלין ואל עתידם הטראגי.

התמודדות עם זיכרונות, עיסוק בעבר המשפחתי והלאומי (הבלתי ניתנים להפרדה לעיתים), חיפוש אחר שורשים והתמודדות עם כל אלה במישור האישי והפוליטי, כמו ההיסטוריה

בעצמה, הם בסופו של דבר עיסוק ברוחות רפאים של העבר המשליך על ההווה אך גם מکتוב את העתיד.

"אינכם מכאן, נאמר להם שם. אינכם מכאן, נאמר להם כאן, ובין כאן לשם מתחו את גופם כקשת עד שהמוות חגג בהם". (מחמוד דרוויש 'זכר לשכחה 1982')

שמעון לב, ינואר 2013